

Fericiților Martiri, care bine v-ați nevoit și v-ați încununat,
rugați-vă Domnului să se îndure spre sufletele noastre.

CRISTOS A ÎNVIAT!

CALEA DESĂVÂRȘIRII

Revistă de spiritualitate și de cultură creștină a Societății
„EPISCOP DR. IOAN SUCIU”

Anul XXIV Nr. 3-4 (308-309) martie - aprilie 2020

În fața Coronavirusului...

Trăim cu toții sentimentul neliniștitor al nesiguranței în fața pandemiei care a cuprins pământul. Poate liber-cugetătorii, clătinați în convingerea lor că doar singurul om este creatorul a toate, șocați că în pofida progresului științific și tehnic, chiar în medicină, unde, datorită noilor decoperiri, s-a ajuns să se prelungească viața, sunt limite ce nu se pot depăși.

Ceea ce putem face se spune, se știe. Știm însă mai puțin de felul cum a trecut Europa prin epidemii. Să aruncăm o privire: Papa Grigore cel Mare (540-604), în anul 593, a inițiat o procesiune la „Sanctuarul Santa Maria Maggiore” din Roma ca să implore Sfintei Fecioare încetarea ciumei. Papa Grigore al XVI-lea (1765-1846) a inițiat și el o astfel de procesiune pentru a se opri epidemia de holeră, dar și pentru a mulțumi pentru ajutorul primit. **RUGĂCIUNEA** a fost și ne rămâne ajutor puternic. Miercuri, 11 martie, Papa Francisc a celebrat o Sf. Liturghie la Sanctuarul Preacuratei Fecioare Maria a Iubirii Divine (*Madonna del Divino Amore*), în contextul situației de urgență generată de Coronavirus și a încredințat Roma, Italia și lumea Iubirii Divine, protecției Sfintei Fecioare.

RAȚIUNEA și **STĂPÂNIREA DE SINE** ne sunt necesare, nu e ușor..., dar, când în cazuri de epidemii omul le-a pierdut, s-au întâmplat situații de necrezut. Încercăm să zâmbim amintind scrisoarea *În vremea lui Caragea*, în care I. Ghica, descrie ciuma care a lovit Bucureștiul, ciumă de așa proporții, „*încât spaima intrase în toate inimile și făcuse să dispară orice simțământ de iubire și de devotament*”. Într-un raport dat serviciului sanitar, despre situația unei zile, scrie: „*Azi am adunat 15 morți, dar n-am putut îngropa decât 14, fiindcă unul a fugit și nu l-am putut prinde*”.

Astăzi viața ne obligă să redescoperim un dar ce l-am pierdut: **SOLIDARITATEA**.

În romanul *Ciuma*, una din marile opere universale, scriitorul Albert Camus (1913-1960), prin povestirea epidemiei de ciumă din orașul Oran, în carantină totală, pune în evidență problema responsabilității individuale în fața răului. Oamenii trec de la indiferență: „*asta nu va dura*”, la frică și panică. Atitudinea și comportamentul oamenilor diferă, delimitează pozițiile, unii caută să fugă din oraș, alții rămân. Un jurnalist care se considera străin de localitate, trăiește o profundă schimbare: „*când am văzut ce am văzut, știu că sunt de aici, indiferent dacă vreau sau nu. Întâmplarea asta ne privește pe toți*”, și se angajează în rețeaua de salvare. O fac și alte personaje, ajută pe semenii în suferință, n-a fost nici una din suferințele lor, care să nu fi fost în același timp și ale altora.

Să ne amintim că, în drumul istoriei, Dumnezeu ne-a arătat că El rezolvă problemele lumii și ale fiecăruia dintre noi și să ne reîntoarcem la **RUGĂCIUNE**.

CALEA DESĂVÂRȘIRII

Despre mortificare

Un sfânt Părinte zice că precum nu ne putem oglindi într-o apă tulbure și nici nu putem vedea ce este în ea, tot astfel, dacă inima nu ne este curată și liniștită față de nenumăratele lucruri zadarnice, nu vom putea vedea niciodată în rugăciune chipul lui Dumnezeu, adică nu vom putea pătrunde adâncimea tainelor Sale. Rugăciunea propriu-zisă este o vedere spirituală a tainelor și lucrărilor lui Dumnezeu.

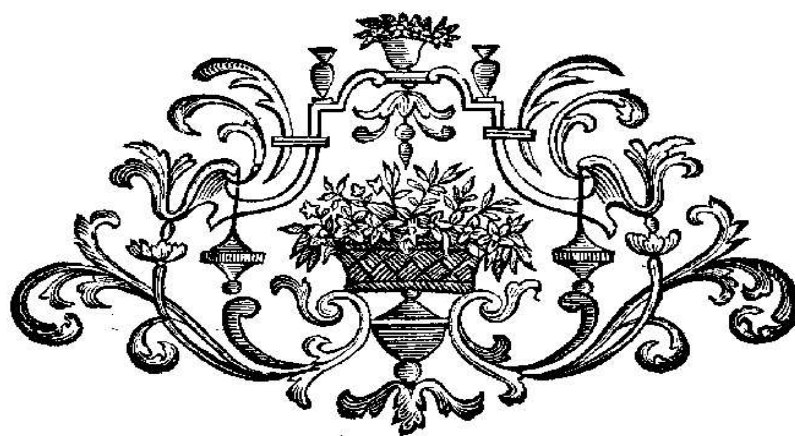
Mortificarea este o pregătire foarte bună pentru rugăciune. Mortificarea și rugăciunea sunt două mijloace însemnate pentru înaintarea noastră spirituală.

Părintele spiritual

din Alfonso Rodriguez, SJ

“Calea Desăvârșirii Creștine”, vol. I,

Oradea 1933

SUMAR

Editorial.....	2	Învierea.....	13
Tu, Tu ești viu printre noi.....	4	Bucuria Învierii.....	15
”Conciliu de la Ferrara-Florența”.....	5	Fericitul Vladimir Ghika alături de noi pentru Mântuire (III)	
Pagini bilingve.....	10	Bogația devenirii.....	17
Alinarea Mariei cu cel Înviat.....	12	Rugăciune.....	19

Tu, Tu ești viu printre noi

Nestingherit de ura noastră pământescă, neatins de miile de atentate ce-ți azvârlim în față, Tu ne apari la capătul oricărui drum deznădăjduit, la răscrucea oricărei încercări disperate de-a trăi. Cine mai poate să te evite acum? Oamenii se întâlnesc în Tine, unii iubindu-Te, alții urându-Te.

Pentru toți Tu ai același surâs lucrat de aceeași bunătate.

Tu dai poezie și aureolă durerii.

Ceea ce avem mai bun și mai frumos în noi de la Tine este.

Vedeți golul ce rămâne în lume urmele lăsate de Sângele Aceluia ce uneori e numit Spânzuratul. Apoi întoarceți-vă și îmbrățișați cu o privire cele 19 veacuri din spatele vostru și vedeți dacă o puteți face fără groază, și vedeți golul ce rămâne în lume înlăturând crucea...”

Ce am fi fără Tine, Isuse?

Ce am fi fără Crucea Ta?

Te știm viu printre noi cu Iubirea Ta.

Te simțim tovarăș nedespărțit al vieții noastre.

Lumina Ta domină umbrele răului pământului și în ea scaldăm toate nădejtile noastre.

La capătul oricărei sincere încercări de bine pe Tine Te întâlnim.

Bietul Renan, care a vrut să-ți

fure aureola dumnezeirii ca să nu ți se nchine, spre sfârșitul vieții gemea:

„Ne împlinim cu bucurie datorita noastră austeră, dar am vrea să știm că acolo departe, la capătul mersului nostru, pe arena însângerată a vieții, ne așteaptă cineva cu brațele deschise”.

Cristos ne așteaptă cu brațele sale „săpate” de piroane în iubirea Sa mare.

Vrem s-o știm aceasta mai mult, mai tare.

Isuse, toată credința, toată viața noastră ești Tu.

Fă să înțelegem Taina Crucii tale, fără de care cu toții suntem ca un pământ fără de apă.

Episcop Ioan SUCIU

„Conciliul de la Ferrara – Florența (1438-1439)”

Cartea Părintelui Vasile Alexandru Barbolovici este de o actualitate excepțională, aduce un adevăr ecleziologic de necontestat: „*Greco-catolicii afirmă faptul că pot fi de rit grec și în același timp uniți cu Roma. Aceasta este ecleziologia lor concretă și identitatea lor: împreună cu dimensiunea locală a Bisericii, o proclamă și pe cea universală, catolică*”.

Acest adevăr teologic se cere reamintit, cu atât mai mult la noi în țară, unde Biserica Română Unită cu Roma, Greco-Catolică, scoasă în afara legii patruzeci de ani, nu este corect cunoscută de generațiile de după anul 1948. S-a dorit și s-a făcut tot ce a fost posibil ca Biserica Greco-Catolică să fie înlocuită cu uitarea, iar când nu s-a reușit, s-a intervenit cu date false.

Cartea Pr. Vasile Alexandru Barbolovici pune cititorul în fața adevărului și aduce certitudine în acest subiect. Se poate afirma că a respectat riguros cerința impusă Istoriei de către Papa Leon al XIII-lea: „*Prima lege a Istoriei este să nu se afirme nimic fals, iar a doua să nu se tacă ceea ce e adevărat*”.

Volumul a fost editat de „Academia Română-Centrul de Studii Transilvane”, la Cluj-Napoca, cu un an în urmă, traducerea din limba italiană îi aparține doamnei Monica Omilescu.

Trei cuvinte introductive deschid paginile lucrării: *Cuvânt-înainte* al prof. univ. Liviu Petru Zăpărțan, Ambasadorul României pe lângă Sfântul Scaun, *Cuvânt-înainte* al P.S.S. Virgil Bercea, Episcop de Oradea, și *Între realitatea istorică și ideologiile ecleziastice* - studiul introductiv al prof. univ. Cesare Alzati.

Prof. univ. Liviu Petru Zăpărțan, într-o cuprindere sintetică, prezintă istoria creștinismului începând cu Imperiul Roman, o istorie din primele veacuri până astăzi, cu remarca existenței unor deosebiri și apropieri între Est și Vest, a dorinței de unitate, cel mai însemnat moment fiind

(continuare în pag. 6)

(urmare din pag. 5)

Conciliul de la Ferrara-Florența (1438-1439), dar și rupturile: Marea Schismă (1054) și Reforma Protestantă (sec. al XVI-lea). La noi, Unirea de la 1700 a creat Biserica Română Unită cu Roma, Greco-Catolică, fondatoarea Școlii Ardelene și a unei înalte spiritualități și culturi. Biserica Unită a deschis drumul occidentalizării, adică a modernizării economice, politice, dar și spirituale.

Deosebiri și apropieri au trecut prin veacuri, cum a trecut și continuă să treacă ideea unității, la care, adăugând evoluția creștinismului în teritoriile locuite de români, Pr. Barbolovici s-a oprit și, după o bogată documentare, a realizat „o lucrare de certă valoare științifică”.

În al doilea *Cuvânt-înainte*, Preasfinția Sa Virgil Bercea reține, în istoria Bisericii, eforturile omenești pentru a împlini dorința Mântuitorului: „pentru ca toți să fie una”. Apreciază contribuția Pr. Barbolovici în cercetarea istoriei Unirii, consemnată în șirul marilor Concilii de după Schismă. Deplinul succes l-a avut Conciliul de la Ferrara – Florența (1438-1439), cele patru puncte dogmatice florentine (primatul papal, azima, Purgatoriul și Filioque) care stau la baza Unirii dintre Biserica Occidentală și Răsăriteană, chiar parțială, prin Unirea de la Brest (1595), Ujgorod (1646) și de la Alba Iulia (1700), când a luat ființă Biserica Română Unită cu Roma, Greco-Catolică.

Între realitatea istorică și ideologiile ecleziastice, studiul prof. univ. Cesare Alzati, este o privire din contextul actual, peste secole, până la Conciliul de la Florența, privire ce surprinde atitudini stereotipe, prejudecăți care nu au nimic comun cu realitatea, de respingere a Unirii din partea monahală din Orient, a grecilor, a Moscovei, respingere răspândită la nivel social.

Dacă nu ar fi fost ideea de respingere și dacă documentul florentin s-ar fi analizat, s-ar fi văzut „la baza lui recunoașterea reciprocă a ortodoxiei: fiecare dintre cele două părți rămânea ea însăși, dar înceta să o mai considere pe cealaltă heterodoxă, recunoscând legitimitatea doctrinei (în diferite formulări, astfel încât transmitea același conținut) și a practicii (rodul unei tradiții ecleziastice consolidate în timp, dar aflate totuși într-o continuitate față de vechiul patrimoniu, în nucleele sale fondatoare împărtășite de toată lumea)” - (Vasile Alexandru Barbolovici, „Conciliul Ferrara-Florența (1438-1439), Academia Română-Centrul de Studii Transilvane, 2019, p. xxvii).

Imaginea clară a ideii acestei Uniri o oferă spațiul românesc, la care autorul se oprește ca să reliefeze câteva realități.

Motivele alegerii acestei teme, autorul le prezintă în *Premise*, în
(continuare în pag. 7)

(urmare din pag. 6)

cuvine puține care înclină spre limajul științific, în acord cu conținutul lucrării, și spre limbajul artistic, pentru că nu poate ascunde participarea sufletească în tratarea acestei teme: „Sunt mândru că fac parte din această Biserică, la fel ca întreaga mea familie” (Biserica Română Unită cu Roma - n.n.).

Trimis la studii la Roma, mărturisește: „Posibilitatea de a studia originile mele din punct de vedere eclezial și de a înțelege măreția drumului îndelung parcurs de Biserica Romano-Catolică pentru a reconstrui unitatea cu Biserica Ortodoxă a fost pentru mine un mare har, precum și ocazia pe care Dumnezeu mi-a oferit-o ca să devin un mic instrument în sânul Bisericii mele” (Op.cit., p.4).

Bazat pe cercetarea unei bogate documentații asupra Conciliului de la Ferrara-Florența (1438-1439), afirmă că actul Unirii de la Florența „are încă forța unui model de unire care pare din ce în ce mai actual, deoarece respectă diferitele tradiții”.

În câteva linii explică cititorului reconstituirea istoriei încercărilor de Unire, în general, puțin cunoscute, episoade care au avut loc în cele trei provincii românești, Moldova, Țara Românească și Transilvania, după Conciliul de la Ferrara-Florența. În Transilvania, Episcopii Teofil și Atanasie Anghel au înțeles esența Unirii: unitate în diversitate, un adevăr refuzat să fie recunoscut în Răsărit, o respingere cu urmări dureroase până astăzi.

Părintele cunoaște „Calvarul” Bisericii Unite, care, în 1948 „a fost scoasă în afara legii, i-au fost confiscate toate bunurile, iar Episcopii, preoții și credincioșii au fost forțați să intre în Biserica Ortodoxă Română, în caz contrar ajungând la închisoare. Puternici în credință, toți Episcopii au ales calea martiriului în loc să colaboreze și să se supună regimului” (Op.cit., p.3).

La absurditățile despre Biserica Română Unită cu Roma, lansate în ultimul timp, Părintele răspunde: „Greco-catolicii cer să fie tratați ca toți ceilalți cetățeni ai Statului. Unirea cu Roma nu implică nicio vânzare, ci demonstrează o conștientizare clară a identității, originalității și autenticității lor. Ei au conștiința deplină că sunt o Biserică ce se unește cu altă Biserică, Biserica Romană, că intră într-o comuniune organică și realizează o unitate vizibilă cu această Biserică, fără a-și trăda credința proprie și nici apartenența la tradiția orientală”, potrivit Conciliului de la Ferrara-Florența (Op.cit., p.6).

Astăzi, afirmă Pr. Barbolovici, în dialogul ecumenic, lumea ortodoxă, din păcate, nu acordă importanță acestei vocații de unitate pe care o au Bisericile Greco-Catolice. Încercările de a găsi alte forme de realizare a unității decât punctele florentine s-au dovedit zadarnice. Dar valoarea Bisericilor Catolice

(continuare în pag. 8)

(urmare din pag. 7)

Orientale și modelul Unirii oferit de aceste Biserici au un loc special în Decretul *Orientalium Ecclesiarum* din Conciliul Vatican II și ar trebui bine cunoscute.

Introducere - câteva pagini, situate în fața suitei capitolului - scoate în relief ideea „*luptei pentru Unire*”, cu durată în istoria Bisericii, prezentă și în lumea contemporană, în pofida faptului că Răsăritul și Apusul s-au divizat mereu. Căile spre unitate au cunoscut diferite fețe, pașii au înregistrat mereu „*corsi e ricorsi*”, au existat și deziderate politice, însă, deasupra, a fost idealul sincer de unitate bisericească.

Piatra de temelie a Bisericii Mântuitorului „*fusese pusă la Roma de apostolul Petru, al cărui urmaș continua să exercite autoritatea supremă, să o pretindă acolo unde se pierduse, să dorească să o restaureze și s-o impună*” (Op.cit., p.11).

În acest context, în cadrul european, autorul își propune să trateze geneza și realizarea Unirii de la 1700, când o parte a românilor s-a unit cu Biserica Romei, rezultatul fiind crearea Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolice. Pentru claritatea problemei, a introdus textele: *Formarea românilor ca popor romanic; Creștinarea românilor; Situația românilor medievali; Cultura scrisă în limba slavonă; Criza slavonismului și revenirea la modelul latin și Formarea Statului român unitar modern.*

Ceea ce se reține ca esențial este că românii s-au format în primele secole ale primului mileniu creștin, în urma cuceririi Daciei de către romani, prin contopirea dacilor cu romanii - popor latin și limbă latină. Prin coloniștii romani creștini, formându-se ca popor, românii s-au născut creștini, învățătura creștină s-a făcut în latină. Să nu se uite: „*Dacia a fost o provincie imperială, cu o cultură de tip occidental, latin, și nu de tip greco-oriental.* Căderea Imperiului Roman de Apus (476) a determinat orientarea spre Imperiul Bizantin, iar invazia și stabilirea slavilor în Peninsula Balcanică au întrerupt legăturile directe cu Apusul. Ultimul Episcop legat de Roma a fost Valentinian al Tomisului. Încreștinarea bulgarilor și Țaratul Bulgar (secolele IX-X) au influențat nordul Dunării și chiar o parte din sudul Transilvaniei. A determinat organizarea Bisericii și a impus, prin forță, limba slavonă ca limbă de cult românilor, care aveau „*Biserică de limbă și tradiție latină*”. În Evul Mediu, mai ales în Răsărit, cultura se dezvoltă în cadrul Bisericii, imposibil totuși de realizat într-o limbă străină. Limba slavonă și alfabetul chirilic au impregnat limba română cu slavonisme, dând impresia falsă că ar fi limbă slavă, în timp ce limbile neolatine occidentale, folosind constant limba latină „*în Biserică, universități, cancelarii etc.*,”

(continuare în pag. 9)

(urmare din pag. 8)

s-au îmbogățit cu noi latinisme, și-au fortificat aspectul lor literar, au devenit mai armonioase și mai complete”.

În secolele XI-XIV, românii și-au format cele două state, Transilvania era în Imperiul Habsburgic, după înfrângerea armatelor otomane la Buda (1686) și Mohacs (1687). În Transilvania, „*regiune cu cele mai puternice influențe occidentale*”, a început cultura scrisă în limba română, frecventarea marilor universități occidentale de către români (Roma și Viena), primele școli în limba română, primele tipărituri cu caractere latine și restrângerea slavonismului la români. Totul determinat de Unirea Mitropoliei Bisericii Ortodoxe din Transilvania cu Biserica Romei (1700), totul datorat Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolice.

Curentul de idei care afirma latinitatea românilor s-a impus, a apărut progresul, „*pe când curentul care susținea originea dacică, autohtonismul, tradiția ortodoxă bizantino-slavă marca un trend conservator, paseist, letargic*” (Op. cit., p.22).

Progresul și modernizarea în Muntenia și Moldova s-a realizat prin contactul cu Franța, în secolul al XIX-lea. Sincronizarea cu structurile europene moderne a reușit și dorința de unire a românilor într-un stat național, trecând prin câteva etape, s-a realizat la 1 decembrie 1918.

Subiectul lucrării este tratat în șapte capitole; **1. Europa de Est între**

Roma și Bizanț; 2. Unirea Florentină de la 1439 și urmările sale printre români; 3. Diferitele Uniri și motivațiile lor; 4. Conciliul de la Florența și ecleziologia sa; 5. Unirile, între dificultăți și rezistențe; 6. Fundamentul Unirilor. Tendința spre unitate; 7. Conciliul Vatican II și Orientul catolic.

Locul central în lucrare este al Conciliului Ecumenic de la Ferrara-Florența (1438-1439), cum este firesc, acest moment din istoria Bisericii tratează opera, pentru rezultatele imediate și pentru urmările peste timp, până astăzi și peste timpul nostru.

Pregătirea Conciliului s-a făcut dificil, în Răsărit s-a cultivat timp îndelungat, prin greci, ostilitatea față de latini, dar pericolul islamic pătrundea violent în Europa și era deja la porțile Constantinopolului. Delegațiile celor două Biserici aveau în fruntea lor, latinii, pe Papa Eugen al IV-lea, răsăritenii, pe însuși Împăratul Ioan al VIII-lea Paleologul. S-au dezbătut toate diferențele dintre cele două Biserici, dar în atenție au fost apropierea, cele *patru puncte florentine* au fost trecute în Decretul de Unire din 6 iunie 1439, în limbile latină și greacă, semnate de Papă și de Împărat, urmați de membrii delegațiilor. Din partea românilor, Mitropolitul Damian al Moldovei (Muțumit, am scris - n.n.) După *Te Deum*, s-a citit cu glas tare decizia Conciliului și clopotele bisericilor au vestit lumii că dorința Mântuitorului de a fi „*o turmă și un Păstor*” s-a realizat

(continuare în pag. 12)

“C’est ce que derange qui fait vivre”

Cardinal Alexandru Todea

„Chânes et terreur”

- Un eveque dans les geoles communistes -

Mgr. Ioan Ploscaru

„Ce temoignage est un cadeau spirituel”.

Mgr Gerard Defois

Archeveque emerite de Lille

Un jour, le lieutenant - colonel vit dans ma cellule, il s’assit a cote de moi sur le lit et commença a me parler sur le ton de la confiance:

- Pourquoi es-tu ici? Tu peux en sortir quand tu voudras. Tu passes a l’Eglise orthodoxe et nous te liberons immédiatement. Tu vois dans quelles conditions on vit ici. Moi aussi, j’ai été greco-catholique, mais je suis passe a l’orthodoxie. Il y a du bien la aussi.

Plus tard, je découvris qu’il n’avait jamais été greco-catholique.

- Mon colonel, si ma conscience l’acceptait, je le fais avec joie. Qui est heureux en prison? Je connais bien l’enseignement du Christ, si j’avais senti que cela m’était permis, je serais passe des le debut, je n’aurais pas abouti ici. Je vous remercie beaucoup d’avoir voulu agir pour mon bien! Soyez-en assure, votre bonne intention sera autant appréciée de moi que si vous m’aviez libere. Mais je resterai ici jusqu’à ce que Dieu resolve notre probleme d’une facon ou d’une autre...

La Fete de Pâques était la! Je le consacrai la priere et la meditation, autant que je le pus. Dehors, aucun changement! Au loin seulement on entendait les cloches de la Resurrection. Je revoyais les Nuits Saintes de mon enfance quand, avec toute ma famille et tenant par la main ma grand-mere, parce que j’avais sommeil, je me dirigeais vers l’eglise sur la colline. Et puis au retour tout le monde s’adressait la salutation chretienne: „Christ est ressuscite !” Christ est vraiment ressuscite !”

La solitude de la cellule, le froid et la faim ne me ramenaient que trop souvent a la realite! **(a suivre)**

PAGINI BILINGVE

Asociația „Prietenii Bisericii Greco-Catolice Române”, Blaj

„Ceea ce ne deranjează ne face să trăim”

Cardinal Alexandru Todea

„Lanțuri și teroare”

- Un Episcop în închisorile comuniste -
Episcop Ioan Ploscaru

„Această mărturie este un dar spiritual” .

Mons.Gerard Defois

Arhiepiscop Emerit de Lille

Într-o zi, a venit în celulă locotenent colonelul, s-a așezat lângă mine pe pat și a început a-mi vorbi confidențial:

- De ce să stai aici? Poți pleca oricând afară, în libertate. Treci la Biserica Ortodoxă și te eliberăm imediat. Vezi ce condiții sunt aici?! Și eu am fost greco-catolic, dar am trecut. Și aici e bine.

Mai târziu am aflat că nu a fost greco-catolic.

- Domnule locotenent, dacă conștiința mea ar fi de accord, aș face-o bucuros. Cine este fericit în închisoare? Eu cunosc bine Învățătura lui Cristos, dacă sufletul meu mi-ar fi permis, eu treceam de la început, nu ajungeam aici. Vă mulțumesc foarte mult că v-ați gândit să-mi faceți un bine! Vă rog să mă credeți, voi considera intenția dumneavoastră ca și cum m-ați fi eliberat. Eu însă stau aici pe mai departe, până ce Dumnezeu va rezolva cumva problema noastră.

A sosit Paștile! Primele Paști în singurătate, într-o izolare totală! Atât cât puteam, mă rugam și îmi petreceam timpul în meditație. În afară nici o schimbare! Doar în depărtare, se auzeau clopotele de Înviere. Revedeam copilăria în Noaptea Sfântă când, împreună cu întreaga familie, ținând pe Buna de mână, căci eram somnoros, ne îndreptam spre Biserița din deal. Apoi, întorcându-ne acasă, toată lumea saluta cu creștinescul: „Cristos a înviat!”, „Adevărat a înviat!”

Singurătatea celului, frigul și foamea, mă readuceau prea des la realitate.

(va urma)

(urmare din pag. 9)

și „întreaga lume creștină era chemată la marea sărbătoare și la înălțarea de mulțumiri pline de recunoștință către Domnul”.

În absența delegațiilor, călugării ostili Unirii, au avut o puternică influență negativă, de asemenea Patriarhul din Efes și Moscova, încât Unirii nu i s-a dat viață. Dar au avut și au viață urmările Conciliului de la Ferrara – Florența, o mărturisesc Actele Unirii de la Brest (1595) și Actele Unirii de la Alba Iulia (1700).

Cu totul departe de adevăr, ortodoxia ignoră factorul spiritual și încearcă să pună înființarea Bisericii noastre în legătură cu anumite interese, în realitate Biserica Ortodoxă din Ardeal, prin Unire, s-a apărat de „*influențele dizolvante ale Reformei*” (calvină - n.n.) și a revenit în Biserica Romei de care istoria a rupt-o . Înainte de Unirea de la 1700, mulți preoți ortodocși au cerut Unirea cu Roma, pe fundamentul Conciliului de la Ferrara – Florența. Se spune că Unirea a făcut-o o parte din Biserica Ortodoxă, dar a făcut-o Mitropolia Ortodoxă din Ardeal, cu cei doi Mitropoliți ai ei: Teofil și Atanasie Anghel, ultimul devenit primul nostru Episcop greco-catolic.

„*Ca toți să fie una*” este o dorință a Mântuitorului, dorință care stă în fața creștinătății. Dar faptul că „*nu a existat niciodată un alt conciliu sau vreun contraconciliu care să-l invalideze pe cel de la Florența*” și că suntem un semn al unității datorită acestui Conciliu, ne face să fim aproape de Pr.Vasile Alexandru Barbolovici și să spunem și noi cu smerenie: Suntem mândri că facem parte din Biserica Română Unită cu Roma!

Otilia BĂLAȘ

Alinarea Mariei cu cel Înviat

de Rainer Maria Rilke

Ce-au simțit atunci: nu este oare
decât orice taină mai dulce
și tot pământesc:

Când puțin palid încă de groapă,
ușurat a mers către ea;
înviat în tot locul.

O, către ea, mai întâi. De nespus
le era vindecarea.

Da. Se vindecau, asta era.
Și n-aveau nevoie
să se atingă tare.

El puse, de-abia o secundă,
a Lui - în curând veșnică
- mână, pumărul ei
femeiesc.

Și ei începură, tăcut ca pământu-n
aprilie,
și nețărmurit,
acest anotimp
al supremei lor legături.

Învierea

Un mormânt oricât de bogat în marmură, în aur, este totdeauna un mormânt de durere, un semn de înfrângere.

Omul pe care-l amintește acel mormânt este o pradă a morții, este un mormânt al unui învins, al unui căzut.

Trupul lui, oasele lui se consumă în acel mormânt până ce se va face praful din care am fost creați.

A existat însă și există pe acest pământ un mormânt unic, care nu e un mormânt al durerii, care nu-i semn de înfrângere, ci un mormânt de slavă, semn al celei mai mari și mai strălucite biruințe pe care a câștigat-o omenirea: biruința asupra morții.

Acest mormânt este mormântul lui Isus Cristos. Pe piatra de la intrare, ieri era scris: A murit. Aci, azi e scris: A înviat. Da! Cristos a înviat! Oricât s-au străduit dușmanii săi să înmormânteze cu El puterea lui divină, n-au reușit. Papa Leon al XIII-lea (1878-1903) scria pe bună dreptate: „S-au îndoit ei, pentru ca să nu ne îndoim noi”. Iar Sf. Augustin (354-430) afirmă categoric: „Învierea lui Cristos este cel mai adevărat lucru”. Spusele Papei și cele ale Sf. Augustin confirmă și ceea ce scrie Sf. Apostol Petru: „Prin învierea Lui, Isus Cristos ne-a născut din nou spre nădejde vie” (I, Petru, 1,3). Din adâncul veacurilor, ecoul acestui strigăt străbate până la marginile pământului. Biruința Lui este peste veacuri și peste oamenii care nu pot decât să o admire.

Biografia oamenilor mari se termină la mormânt. A lui Isus, aici începe.

În 1789, pe timpul Revoluției Franceze, pe tot cuprinsul Franței bisericile erau dărâmate, preoții erau uciși de revoluționari. La vederea acestor lucruri, unii dintre revoluționari strigau plini de mulțumire: „A sosit timpul să luăm locul lui Cristos !” Republicanul Baveillere Lepaux a încercat să facă acest lucru. După mai multe eforturi zadarnice, s-a plâns lui Napoleon Bonaparte (1769-1821), fiind descurajat că noua lui religie nu prinde printre cetățeni.

La plângerea lui, Napoleon i-a răspuns: „Prieten, vrei într-adevăr să te întreci cu Isus? N-ai decât o singură cale de ținut. Lasă-te să fii răstignit într-o vineri și să înviezi apoi duminică”. Iată un răspuns cu adevărat înțelept.

Învierea Lui ne arata dumnezeirea lui Isus peste care nimeni nu poate trece.

Mormintele înghit cadavre, în timp ce mormântul lui Isus este un mormânt care primește un mort și dă afară un viu.

În fața acestui mormânt s-a aprins focul dragostei, al frăției universale. În fața lui au înflorit crinii fecioarelor ce s-au răspândit peste veacuri.

Ce s-a întâmplat cu mormântul lui Platon (428 î.Cr.-348d.Cr.)? A lui Socrate (470 î.Cr.-399 d.Cr.)?

(continuare în pag. 14)

(urmare din pag. 13)

A lui Cezar August? Nimic. Totdeauna nimic. Au murit, dar nu au înviat.

Învierea lui Isus Cristos este izvor de bucurie. Praznicul bucuriei, al lumii!

Să răsune deci de la o margine a altuia a pământului cântarea: „Căci din morți și de pe pământ în Cer ne-a trecut pe noi cei ce cântăm cântare de biruință!”

Să ne bucurăm deci de Ziua Învierii Domnului cum ne îndeamnă și Octavian Goga (1881-1938), poetul pătimirii noastre:

„E sărbătoare pe câmpie și-n suflete e sărbătoare,

Învie firele de iarbă sub ploaia razelor de soare.

Veniți voi obidiții lumii, cu buzele înfrigurate,

Voi chinuiți de arsura unei tăceri îndelungate;

Voi cei cu fruntea de sudoare, cu genele de lacrimi ude,

Eu Cerului vă strig durerea și Dumnezeu din Cer aude!

Eu celor orbi dezleg azi taina înfricoșată de- a vedea

Și prăznuiesc, că-n al lor suflet învie Învierea mea!”.

Pr. I. Erdeli

Pagini din romanul „Evanghelia după Pilat”

„Maria Magdalena duce vestea Învierii lui Isus Mamei sale - Sfintei Fecioare”

„Bucurați-vă. A înviat. Unde e mama lui? Vreau să-i duc vestea.

Ne-am îndepărtat.

Dintr-o sărmană căsuță de chirpici, a ieșit o femeie simplă. Pe fața ei se citeau greutatea unei vieți de trudă, oboseala unui trai anevoios și urmele durerii celei noi [...] Găsea încă forță să-i primească în brațele sale pe cei care veneau s-o vadă.

Femeia pierdută a căzut la picioarele ei.

- Miriam, fiul tău trăiește! Nu l-am recunoscut imediat. Glasul său îmi era cunoscut, ochii la fel. Dar avea capul acoperit. Tot ce îmi zicea acest necunoscut îmi mergea drept la inimă, m-am apropiat de el. Atunci l-am recunoscut. M-a îmbrățișat și mi-a zis: <Du-te dă vestea cea mare lumii întregi. Ieșua a murit pentru voi toți, el a înviat pentru voi toți>. Miriam, fiul tău trăiește! Trăiește!

Văduva încremenise. Asculta tăcută cuvintele Magdalenei; departe de a se simți ușurată, se simțea copleșită, aveam impresia că nu se mai putea ține pe picioare.

Apoi două lacrimi s-au ivit, încetișor de sub roseate pleoapelor. Era durerea care se ducea, care curgea pe obraji. Plângea fără suspine. Lumina ochilor se schimba, se înviora, pe chipul său ca o mască brăzdată de riduri, strălucea acum, magnifică, orbitoare, marea și minunata iubire pentru fiul său, luminoasă ca soarele răsărind din mare”.

Eric-Emmanuel SCHIMITT

Bucuria Învierii

După toate asprimile Postului Mare, după toate tristețile și durerile Săptămânii Patimilor, iată-ne ajunși la ziua cea mare a bucuriei creștinilor, ziua biruinței, când sărbătorim Învierea Domnului nostru Isus Cristos. Mai mult decât atât, acesta este momentul în care ne bucurăm de neputința celor nelegiuiți de a înfrânge puterea Sa dumnezeiască.

Această bucurie este motivată, înainte de toate, de înlăturarea unei mari nedreptăți. De câte ori se săvârșește o faptă nedreaptă, care ajunge la cunoștința oamenilor, ei se tulbură, se întristează. Nedreptatea este un lucru dureros, chiar când numai se aude despre ea.

Dacă ne este silă de orice nedreptate făcută unuia dintre noi, cu atât mai mult ne doare când o vedem săvârșită asupra Domnului Cristos, care este chipul desăvârșit al iubirii, al bunătății, al îndurării, al blândeții și al îmbrățișării tuturor suferințelor omenești. El este prietenul desăvârșit al omenirii. Ce învățături înalte și mântuitoare i-a adus El, ce îndemnuri sfinte, pentru ca omul să se ferească de păcat și să umble pe căile dreptății!

Cu toate acestea, oamenii L-au răsplătit cu urmăriri neîncetate, cu pândiri în fiecare clipă, pentru a-i zădărnici lucrarea, a-L compromite înaintea oamenilor și a-I răstălmăci cuvintele. În sfârșit, cu uneltiri viclene și mărturii mincinoase, L-au

dus la moarte pe cruce.

Dacă această înfrângere ar fi fost pentru totdeauna, cât de neagră și de cumplită ar fi fost soarta omenirii! Cu toate acestea, Domnul nostru i-a mângâiat pe cei care-L urmau, spunându-le că moartea Sa trebuia să se întâmple, această jertfă fiind

(continuare în pag. 16)

(urmare din pag. 15)

absolut necesară pentru restaurarea și mântuirea omului, pentru ca, în final, să fie încununată de bucurie. Tocmai aici ne vin în ajutor cuvintele Sf. Ap. Petru din cartea Faptele Apostolilor, care ne spun că moartea nu putea fi sfârșitul lucrării Domnului Cristos, că ea nu putea avea stăpânire asupra lui Dumnezeu. De aceea Mântuitorul nostru a frânt legăturile morții, ieșind biruitor și plin de mărire înaintea sfinților apostoli și a credincioșilor săi.

Vestea aceasta, care s-a răspândit de atunci în întreaga creștinătate, face acum să ne tresalte inimile de o nemărginită bucurie.

Trăind în lumea aceasta, suntem în fiecare zi martori ai luptei dintre bine și rău. Uneori lupta este atât de aprigă, puterile răului sunt atât de mari, încât omul rămâne uluit și dezarmat. Unii își pierd cumpătul și consideră că nu au nimic de câștigat dacă rămân de partea binelui.

În mijlocul acestei ispite și slăbiciuni omenești, răsună cuvintele Legii lui Dumnezeu, care ne spun că toată biruința răului este doar aparentă.

În jurul Domnului Cristos s-au aflat, în stare de luptă, două lumi: lumea omului și lumea lui Dumnezeu. Domnul nostru a venit pe lume în chip omenesc, pentru ca omul să intre în Împărăția lui Dumnezeu din voință liberă, atras de frumusețea și de dulceața învățaturii Domnului.

Tocmai pentru a-l cinsti pe om a făcut Dumnezeu aceasta.

Puterea dumnezeiască s-a arătat biruitoare și o strigă creștinii cu bucurie: „Cristos a înviat!”. Binele s-a arătat neînfrânt și răul celor fărădelege s-a dovedit neputincios împotriva lui Dumnezeu. Noi suntem martorii biruinței și o vestim plini de bucurie pentru că suntem ai Biruitorului.

Aceasta este taina bucuriei noastre în aceste zile. După cum se bucură sufletul primăvara când vede verdeața zvâcnind de viață și săltând printre frunzele moarte, așa se bucură creștinul când vede viața ieșind biruitoare din legăturile morții. Suntem martorii cuvintelor rostite de Mântuitor și care s-au împlinit întocmai: bobul de grâu trebuie să cadă în pământ, să putrezească, să moară în felul acesta, pentru ca din el să răsară viața. Așa și Domnul Cristos a trebuit să moară, pentru a arăta oamenilor puterea lui Dumnezeu prin Înviere.

Putem înțelege acum frumoasa desfășurare a lucrării lui Dumnezeu și cât de minunată este biruința Sa. Nu ne rămâne decât să folosim roadele acestei biruințe, să înțelegem că menirea omului este de a cunoaște voia lui Dumnezeu și de a o împlini. Să păstrăm veselia acestei biruințe, care este fapta de veșnică vestire între noi, creștinii.

Pr. Mircea OPRIȘ

Fericitul Vladimir Ghika alături de noi pentru Mântuire (III) Bogăția devenirii

Moto: „Învățăturile lui Dumnezeu apasă pe umerii noștri, dar cu greutatea unor aripi.”

Vladimir, de mic copil, vedea lucrurile în lumina revelată a prezenței divine și fiecare dorință a sa se cuprindea în efortul plin de elan, de bucurie, de a răspunde cu toată ființa darului primit. Calităților excepționale pe care i le-a dăruit Dumnezeu va ști întotdeauna să le dea cea mai bună folosință.

Aflăm, citind în volumul „**Vladimir Ghika-Profesor de speranță**” * că el își schițează, de foarte tânăr, evoluția intelectuală și spirituală:

„1884-1886 - Mare râvnă la studiu. Nu înțeleg recreațiile decât ca o schimbare a felului de lucru.

în 1888 - Anul celui mai mare efort la învățătură, stimulat de succes.

în 1889 - Lecturi numeroase din autori catolici; pasiune mentală pentru catolicism și legitimitate. Influență asupra purtării și alegerii modelelor de viață.

în 1890 - Interes capital față de filozofie. Eliberat de darwinism grație unui idealism cam nebulos.

în 1891 - Lecturi mai libere... Influență acuzată a lui Pascal, citite și recitite -Opera la care m-am gândit întotdeauna începe să caute

formă- Ideea unei apologii moderne a Creștinismului

în 1892 - Opera continuă. Scriu mult și mereu pe teme de natură să îndepărteze spiritul răului.”

În autobiografia sa, Vladimir vorbește de studiile sale din care aflăm multe despre ceea ce ar trebui să fie, pentru fiecare tânăr „învățăcel” anii de studiu. Formare intelectuală, formare a personalității și credinței în propriul drum, care depinde de modul în care înțelege bucuria de a descoperii bogăția ce i se oferă prin șansa studiului:

„În 1884 intram și unul și celălalt (fratele Dimitrie) la liceul din Toulouse: studii mai structurate lăsând loc mai puțin fanteziei. Succese școlare.

Bacalaureat de retorică cu dispensă de vârstă, la 15ani și jum. , în 1889 de filozofie, în 1890, la 16 ani și jum. Studii libere, urmate mereu alături de cursurile de la liceu, pasionat rând pe rând de fizică, de chimie (ajungând să dobândească cunoștințe de specialist), de literaturile antice și moderne de istorie contemporană.”

(continuare în pag. 18)

(urmare din pag. 17)

Va absolvi Facultatea de Drept din Toulouse și va audia cursuri la Facultatea de Științe Politice la Paris, dar renunță la cariera diplomatică și urmează studii de teologie la Roma alegând să slujească în tot ce este și poate el mai bine, aproapei. Despre Roma vorbește cu bucuria celui puternic impresionat :

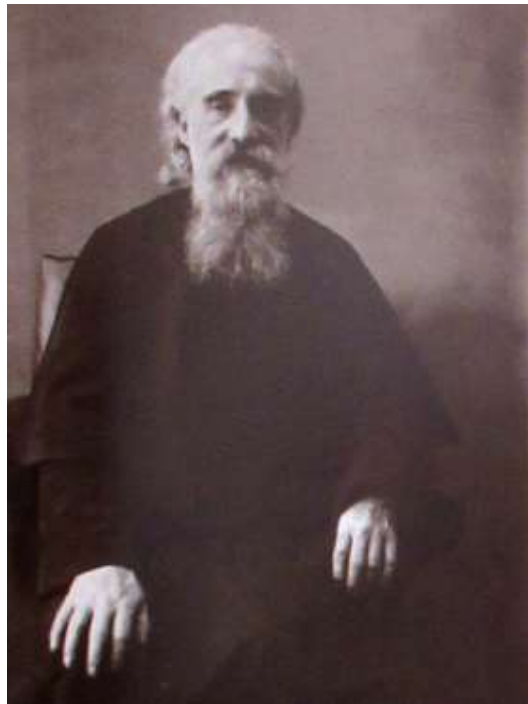
„În 1898 Prima lecție dată de Roma. (...) de atunci înainte educația prin lucruri și cărți; influența operelor de caritate; sentimentul realizărilor necesare, inspirat de tot ce mă înconjoară.

În 1899 Roma, cu tot ce-l învață ea pe cel care știe să privească și să cugete. Complicitate în elanul spre bine a tot ceea ce-l înconjoară.

*În 1900 Proiectul unei campanii de pentru Unirea Bisericilor cu ocazia Anului Sfânt. Numeroase lecturi pioase. **Proiect ferm de dăruire totală lui Dumnezeu.**” **

Așa precum ne spunea Fer. Vladimir Ghika în motto-ul ales, ceea ce el a reușit să-și însușească și în perioada studiilor, a demonstrat întreaga viață: *„Învățăturile lui Dumnezeu apasă pe umerii noștri, dar cu greutatea unor aripi”*. Zborul său a fost al unuia care a înțeles de mic că IUBIREA de Dumnezeu și purtarea Crucii celei de fiecare zi spre zidire proprie și a celor încredințați ție este... binecuvântare!

Încheiem și în acest articol cu vorbele sale adunate în volumul:

„Gânduri pentru fiecare zi”

„Doamne! Fă în așa fel încât să-i pot apropia de Tine pe toți cei care se apropie de mine!”

„A-L iubi pe Dumnezeu înseamnă, fără să știm, a ne apropia de toate pentru a le binecuvânta.”

„Inimile curate care ÎL vor vedea pe Dumnezeu sunt singurele care deja în această lume văd cu adevărat lucrurile acestei lumi.”

„Omul care nu știe să admire, nu știe nici să înțeleagă cu adevărat.”

*F. Băltăceanu / A Brezianu / M. Broșteanu / E. Cosmovici / L. Verly, Vladimir Ghika-Profesor de speranță, Edit. Episcopiei Romano-Catolice de București, 2013

Maria-Mirela FILIMON

Rugăciunea omului bolnav, care se află în suferință

O, Doamne, Te rog să-mi ierți lipsa mea de răbdare. Prin mijlocirea Sfintei Fecioare de la Lourdes, alerg la Tine, fiind întărit și de faptul că am citit în Scriptură că nu trebuie să mă descurajez atunci când sunt în boală, întrucât Tu ai promis că mă vindec, dacă am încredere în Tine (Cartea înțelepciunii lui Ben Sirah 3).

Este deja multă vreme de când Te chem și Te rog să vii în ajutorul meu, însă situația mea rămâne neschimbată. Am tot auzit că la Lourdes, Tu continui să înmulțești minunile, vindecări precum cele pe care le înfăptuiai acum două mii de ani pe drumurile Palestinei. Pelerinii la Lourdes mi-au povestit că i-au văzut vindecându-se pe orbi și pe surzi, iar pe ologi reîncepând să meargă.

Alături de cei care au fost vindecați în chip miraculos de către Sfânta Fecioară de la Lourdes, vreau să te pot binecuvânta și eu, o, Doamne, care vrei să-ți arăți prezența mântuitoare și milostivirea Ta în mijlocul fraților bolnavi.

Însă te rog: prin mijlocirea Maicii Sfinte de la Lourdes, învațămă cu să mă rog și ceea ce este mai potrivit să îți cer, dacă este bine să îți cer harul sănătății ori e mai bine să mă abandonez în fața voinței Tale preasfinte, fără a sta prea mult să mă întreb ce va mai fi de mine și de suferința mea. Tu mă îndemni să am

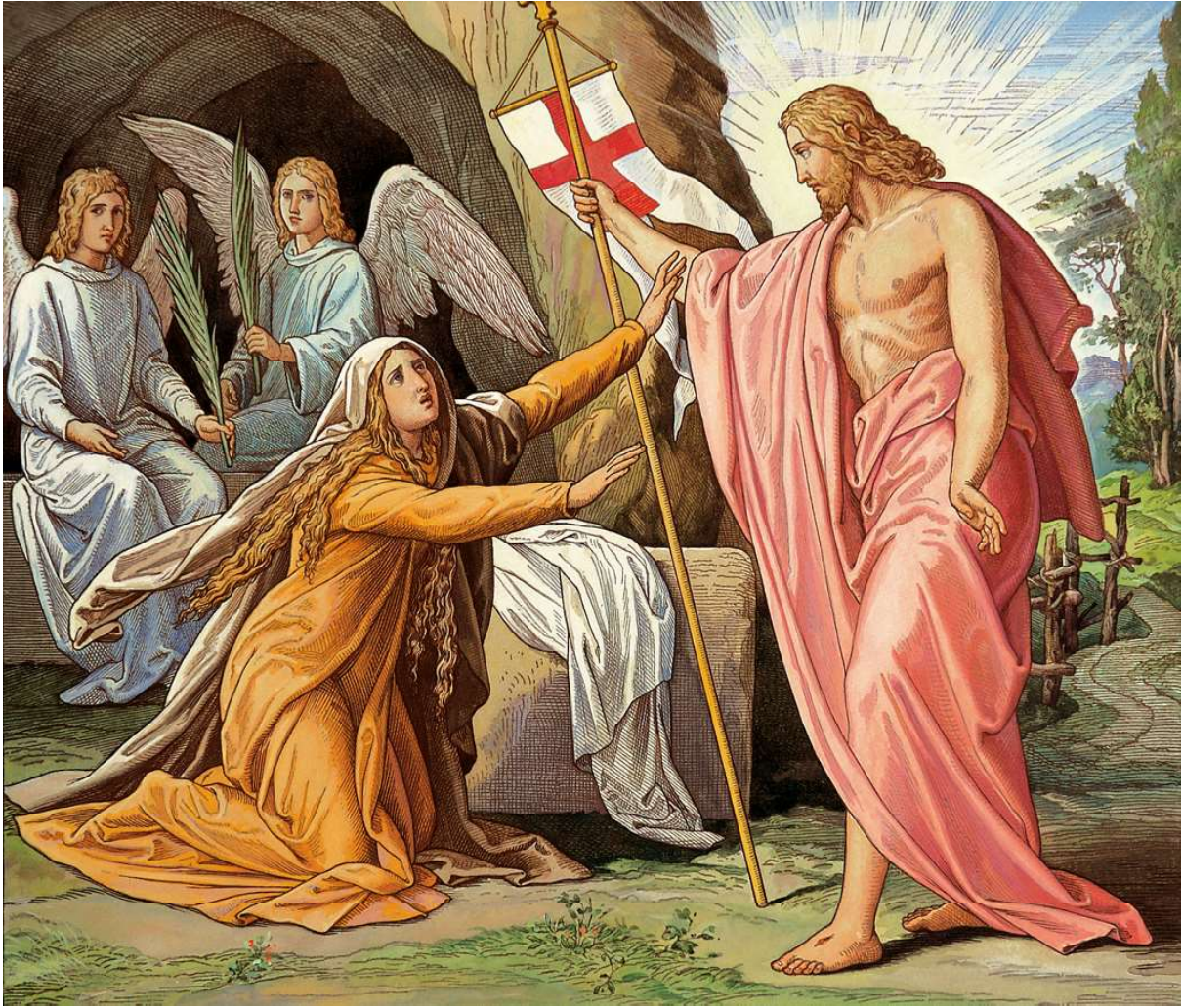
încredere, întrucât ești bun și milostiv. Tu mă îndemni să cer, pentru că orice îi voi cere Tatălui în numele lui Isus, mi se va da. Oare sunt neobrăzat dacă revin să îți cer același lucru?

Tu ai grijă de mine și mă aperi la umbra aripilor Tale. De aceasta, împreună cu Maica Ta care s-a arătat la Lourdes, te rog să te înduri spre mine, pentru ca totul să se întâmple după cum ai făgăduit. Îți cer să-mi ierți păcatele, pentru ca să-ți pot cânta mărirea și să mă vindec, chiar dacă aceasta este numai o anticipare a sănătății depline ce-mi va fi dăruită atunci când mă vei chema să fiu părtaș de viața Ta glorioasă, asemenea lui Isus Celui înviat. Doresc să te binecuvânteț, Doamne, pentru că Te simt aproape pentru a-mi ilumina calea crucii mele, pentru că simt că ești prietenul meu nedespărțit, întrucât și Tu ai îmbrățișat crucea din iubire pentru mine.

Nu mă lipsi de Spiritul/Duhul Tău Sfânt, pentru că ești de partea mea și nu vrei să cad în deznădejde. Mă încred în Tine, Domnul meu! Amin.

Text preluat din:

Cristian-Florin Sabău (îngrijit de), *Rugăciuni cu Preacurata de la Lourdes. Colecție de invocații, meditații, poezie și cântece*, Ed. Surorilor Lauretane, Baia Mare, 2020

**Redacția revistei urează Preasfințitului VIRGIL,
preoților, profesorilor, studenților, elevilor,
cititorilor și nu în ultimul rând, colaboratorilor:
“Sărbători Fericite!” și le spune:**

“Cristos a Înviat”

Colectivul redacțional

Director: prof. Otilia BĂLAȘ

Secretar de redacție: Pr. Olimpiu TODOREAN

Tehnoredactare computerizată: Pr. Olimpiu Todorean

Adresa: Redacția CALEA DESĂVÂRȘIRII
Str. Gen. Magheru, 3/5 - ORADEA -3700 (BH)